Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 5. septembra 2019 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2008/48/ES – Ochrana spotrebiteľa – Spotrebiteľský úver – Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) a článok 10 ods. 3 – Informácie, ktoré má obsahovať zmluva o úvere – Vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje povinnosť spresniť pri každej splátke rozdelenie na časti určené na splácanie istiny, úrokov a poplatkov“

Vo veci C-331/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Krajského súdu v Prešove (Slovensko) z 5. apríla 2018 a doručený Súdnemu dvoru 22. mája 2018, ktorý súvisí s konaním:

TE

proti

Pohotovosti, s. r. o.,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predsedníčka šiestej komory C. Toader, sudcovia A. Rosas a M. Safjan (spravodajca),

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Pohotovosť, s. r. o., v zastúpení: J. Fuchs,

– slovenská vláda, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: A. Tokár, G. Goddin a C. Valero, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: slovenčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 10 ods. 2 písm. h) a i) a článku 10 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66 a korigendá Ú. v. EÚ L 207, 2009, s. 14; Ú. v. EÚ L 199, 2010, s. 40; Ú. v. EÚ L 234, 2011, s. 46).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi TE a spoločnosťou Pohotovosť, s. r. o. vo veci zodpovednosti tejto poslednej uvedenej spoločnosti za to, že v zmluve o úvere neuviedla rozpis každej splátky na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a prípadne dodatočných nákladov úveru.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 9, 19, 30 a 31 smernice 2008/48 znejú:

„(9) Úplná harmonizácia je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh. Členské štáty by preto nemali mať možnosť zachovať alebo zaviesť iné vnútroštátne ustanovenia ako ustanovenia tejto smernice. Takéto obmedzenie by sa však malo uplatňovať len na ustanovenia harmonizované touto smernicou. Ak neexistujú takéto harmonizované ustanovenia, členské štáty by mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne právne predpisy. …

…

(19) Na to, aby sa spotrebitelia mohli rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, mali by sa im pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o ich povinnostiach, ktoré si spotrebiteľ môže vziať so sebou a zvážiť. …

…

(30) Táto smernica neupravuje otázky zmluvného práva, ktoré sa týkajú platnosti zmlúv o úvere. Členské štáty preto môžu v tejto oblasti zachovať alebo zaviesť vnútroštátne ustanovenia, ktoré sú v súlade s právom Spoločenstva. Členské štáty môžu upraviť právny režim, ktorým sa riadi ponuka na uzatvorenie zmluvy o úvere, najmä to, kedy sa má predložiť, a obdobie, počas ktorého je záväzná pre veriteľa. Ak sa takáto ponuka predloží zároveň s informáciami, ktoré sa majú poskytnúť v súlade s touto smernicou pred uzavretím zmluvy, mala by sa, tak ako akékoľvek ďalšie doplňujúce informácie, ktoré môže veriteľ chcieť spotrebiteľovi poskytnúť, predložiť v osobitnom dokumente, ktorý môže byť pripojený k štandardným európskym informáciám o spotrebiteľskom úvere.

(31) Zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú.“

4 V zmysle článku 1 tejto smernice s názvom „Predmet úpravy“:

„Účelom tejto smernice je harmonizovať určité aspekty zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú zmlúv o spotrebiteľskom úvere.“

5 Článok 10 uvedenej smernice s názvom „Informácie, ktoré má obsahovať zmluva o úvere“, stanovuje:

„1. Zmluvy o úvere sa vypracujú písomne alebo na inom trvalom nosiči.

Každá zmluvná strana dostane jedno vyhotovenie zmluvy o úvere. Týmto článkom nie sú dotknuté žiadne vnútroštátne pravidlá týkajúce sa platnosti uzavretia zmlúv o úvere, ktoré sú v súlade s právom Spoločenstva.

2. Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza:

…

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;

h) výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia;

i) v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; táto tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere;

j) ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, výpis, ktorý uvádza lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov.

…

u) prípadne iné zmluvné podmienky;

…

3. Keď sa uplatňuje odsek 2 písm. i), veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

4. V prípade zmluvy o úvere, na základe ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale sa v období a za podmienok ustanovených v zmluve o úvere alebo v doplnkovej zmluve použijú na vytvorenie istiny, informácie podľa odseku 2 musia zahŕňať zrozumiteľný a stručný údaj o tom, že takáto zmluva o úvere nezaručuje splatenie celkovej výšky úveru čerpaného na jej základe, ak sa takáto záruka neposkytne.

…“

6 Článok 14 tej istej smernice s názvom „Právo na odstúpenie od zmluvy“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Spotrebiteľ môže od zmluvy o úvere odstúpiť bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní.

Táto lehota na odstúpenie od zmluvy začína plynúť:

a) buď dňom uzavretia zmluvy o úvere, alebo

b) dňom, keď sú spotrebiteľovi doručené zmluvné podmienky a informácie v súlade s článkom 10, ak tento deň nasleduje po dni uvedenom v písmene a) tohto pododseku.“

7 Článok 22 smernice 2008/48 s názvom „Harmonizácia a záväzný charakter tejto smernice“ znie:

„1. Keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

…

3. Členské štáty ďalej zabezpečia, aby sa ustanovenia, ktoré prijmú na vykonávanie tejto smernice, nedali obísť osobitnou formuláciou zmlúv, a najmä tým, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o úvere, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa jej uplatňovaniu.

…“

8 Príloha II smernice 2008/48 obsahujúca „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“ uvádza vo svojom bode 2 s názvom „Opis hlavných vlastností úverového produktu“ položku s názvom „Splátky a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky poukazovať“. Tejto položke zodpovedá tento opis:

„Budete musieť zaplatiť:

[Výška, počet a frekvencia splátok, ktoré zaplatí spotrebiteľ]

Úrok a/alebo poplatky sa budú splácať takto:“

Slovenské právo

9 Účelom zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo prebrať do slovenského práva smernicu 2008/48.

10 Podľa znenia § 9 ods. 2 tohto zákona v znení účinnom k 1. októbru 2015:

„Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka… musí obsahovať tieto náležitosti:

…

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov;

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia;

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere;

…“

11 § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 v znení účinnom od 1. mája 2018 znie takto:

„Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka… musí obsahovať tieto náležitosti:

…

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov;

i) výšku, počet frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia;

j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere;

…“

12 § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 v znení účinnom od 1. januára 2013 stanovuje:

„Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

…

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

13 Dňa 1. októbra 2015 uzavrela TE so spoločnosťou Pohotovosť spotrebiteľský úver vo výške 350 eur na dobu jedného roka, na základe ktorého bola povinná vrátiť 672 eur. Táto zmluva uvádzala úroky vo výške 224 eur, ako aj „odplatu“ vo výške 98 eur.

14 Po dohodnutí splatenia úveru v jedinej splátke sa zmluvné strany v ten istý deň dohodli na splatení úveru prostredníctvom dvanástich rovnako vysokých mesačných splátok vo výške 56 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) uplatňujúca sa na úver, ktorého splatenie bolo dohodnuté v jedinej splátke, bola 28 %, zatiaľ čo RPMN v prípade úveru splácaného prostredníctvom mesačných splátok dosahovala 281,64 %.

15 Všeobecné podmienky uvedenej zmluvy stanovovali, že „predpokladom výpočtu RPMN sú celková výška úveru, výška odplaty; termín splátky istiny a odplaty (s výnimkou úroku, notárskych poplatkov, poplatkov za nedodržanie záväzkov ustanovených v zmluve a iných poplatkov, ktorých zahrnutie do RPMN vylučuje osobitný predpis)“.

16 Zmluva, o akú ide vo veci samej, nevysvetľuje dôvody, prečo sa do RPMN nezahŕňajú úroky, a rovnako zmluva nešpecifikuje dôvody, prečo je RPMN vo výške 28 % vypočítaná výlučne z „odplaty“, a nie aj z iného príslušenstva, najmä úrokov.

17 Uvedená zmluva navyše neobsahuje žiadny rozpis mesačných splátok úveru na amortizáciu istiny a na splatenie ostatných zložiek nákladov úveru.

18 TE podala na Okresný súd v Humennom žalobu o určenie zodpovednosti spoločnosti Pohotovosť za porušenie povinnosti stanovenej v § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 v znení účinnom k 1. októbru 2015.

19 Rozsudkom z 27. novembra 2017 uvedený súd zamietol žalobu TE.

20 TE podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Krajský súd v Prešove.

21 Vnútroštátny súd konštatuje, že na základe rozsudku Súdneho dvora z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842, body 51 až 59), slovenský zákonodarca zmenil zákon č. 129/2010 tak, že v § 9 ods. 2 písm. l) tohto zákona v znení účinnom k 1. októbru 2015 vypustil povinnosť uviesť v zmluve o úvere „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Táto povinnosť bola nahradená povinnosťou, ktorá je uvedená v § 9 ods. 2 písm. i) tohto zákona v znení účinnom od 1. mája 2018, uviesť v zmluve o úvere „frekvenciu splátok“.

22 V tejto súvislosti vnútroštátny súd v prvom rade poznamenáva, že zákon č. 129/2010 v znení účinnom k 1. októbru 2015 výslovne nestanovoval, že „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ sa musia uviesť vo forme amortizačnej tabuľky. Zdá sa, že slovenský zákonodarca zmenou tohto zákona s účinnosťou od 1. mája 2018 zrušil povinnosť uviesť v zmluve o úvere rozpis splátky úveru na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov, nielen vo forme amortizačnej tabuľky, ale tiež v akejkoľvek inej forme.

23 Vo veci samej pritom TE podľa neho nežiadala, aby bola k zmluve o úvere, ktorú uzavrela, priložená amortizačná tabuľka, ale žiadala, aby táto zmluva aspoň stručne uvádzala rozpis uvedený v predchádzajúcom bode.

24 Pokiaľ ide o výklad článku 10 ods. 2 písm. h) a i) a článku 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako vyplýva z rozsudku z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), vnútroštátny súd sa domnieva, že tieto ustanovenia bránia jedine tomu, aby členský štát stanovil vo svojej vnútroštátnej právnej úprave povinnosť spresniť rozpis splátky istiny úveru vo forme amortizačnej tabuľky.

25 V druhom rade vnútroštátny súd konštatuje, že uvedenie rozpisu splátky úveru na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a iných nákladov umožňuje prehľadnejšie zistenie, či sú súčasťou splátok úroky, ktoré by sa mali zahrnúť do výpočtu RPMN.

26 V treťom rade sa vnútroštátny súd pýta, či je v záujme zaistenia účinného uplatňovania smernice 2008/48 povinný uplatňovať ustanovenia zákona č. 129/2010 v znení účinnom od 1. mája 2018 na zmluvu, ktorá je predmetom sporu vo veci samej a ktorá bola uzavretá 1. októbra 2015.

27 V tejto súvislosti podľa neho Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 22. februára 2018 rozhodol, že pokiaľ ide o úverové zmluvy uzavreté pred 1. májom 2018, slovenské súdy sú povinné vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom Únie tak, aby sa dosiahol taký výsledok, aký vyplýva zo zákona č. 129/2010 v znení účinnom od 1. mája 2018.

28 Vnútroštátny súd sa však obáva, že takýto výklad dotknutých vnútroštátnych ustanovení bude *contra legem* a naráža na zásadu právnej istoty.

29 Za týchto okolností Krajský súd v Prešove rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. a) Slovenský zákonodarca v reakcii na rozsudok [z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)], vypustil zo zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 9 [ods. 2 písm. l) v znení účinnom k 1. októbru 2015] v rámci splátok úveru ako náležitosť zmluvy slová ‚istiny, úrokov a iných poplatkov' s účinnosťou od l. mája 2018, čím zrušil zákonné právo spotrebiteľov v zmluve o spotrebiteľskom úvere na vyjadrenie akéhokoľvek spôsobu (nielen amortizačnou tabuľkou) splácania úveru podľa istiny, úrokov a poplatkov v spojení so sankciou pre porušenie tohto práva.

b) Aplikačná prax [slovenských] súdov zareagovala [na rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)], okrem iného aj tak, že síce od l. mája 2018 zmenou zákona [č. 129/2010] sa pregnantnejšie vykoná [tento rozsudok], no už v sporoch zo spotrebiteľských zmlúv uzavretých do l. mája 2018 treba tzv. eurokonformným výkladom docieliť v podstate ten istý výsledok, ako sledoval zákonodarca.

c) V tejto súvislosti je otázka Súdnemu dvoru Európskej únie zameraná na výklad únijného práva pri používaní nepriameho účinku smerníc. Berúc zreteľ na masívnu aplikačnú prax súdov, ktorou sa spotrebiteľom v minulosti uznalo v zákone č. 129/2010 Z. z. právo na špecifikáciu splátky podľa istiny, úrokov a poplatkov[,] sa kladie otázka:

> či princíp právnej istoty pri napĺňaní nepriameho účinku smernice v horizontálnych vzťahoch medzi jednotlivcami s cieľom dosiahnuť plný účinok smernice použitím všetkých výkladových metód a celého právneho poriadku v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej pred 1. májom 2018 neumožňuje súdu privodiť také rozhodnutie, ktoré je čo do účinkov rovnocenné so zmenou zákona zo strany zákonodarcu, ktorú zákonodarca prijal na vykonanie rozsudku [z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)], od l. mája 2018?

Ďalšie otázky súd kladie pre prípad, že odpoveď na otázku pod l. c) je [kladná]…

2. má sa rozsudok [z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)] a Smernica 2008/48… vykladať tak, že Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že [táto smernica] neumožňuje vnútroštátnu legislatívnu úpravu o špecifikácii splátok úveru nielen v rozsahu amortizačnej tabuľky, ale akýmkoľvek iným zákonným vyjadrením výšky, počtu a frekvencie splácania istiny spotrebiteľského úveru?

3. Či sa má [uvedený rozsudok] na rozdiel od istiny tentokrát pri úrokoch a poplatkoch vykladať tak, že rozsudok rieši aj otázku, či je nad rámec smernice [2008/48] predpis členského štátu stanovujúci právo spotrebiteľov na náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere o výške, počte a termínoch splácania úrokov a poplatkov. Ak sa [ten istý] rozsudok týka aj úrokov a poplatkov, potom či je nad rámec [uvedenej smernice] v spojení s jej čl. 10 ods. 2 písm. j) aj iné legislatívne vyjadrenie spôsobu splácania úrokov a poplatkov, než je splácanie vyjadrené amortizačnou tabuľkou?"

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

30 Vo svojich písomných pripomienkach Pohotovosť tvrdí, že prejudiciálne otázky sú neprípustné.

31 Pokiaľ ide o prvú otázku, táto spoločnosť tvrdí, že zásada právnej istoty, na ktorú sa odvoláva vnútroštátny súd, sa týka vnútroštátneho práva, pričom Súdny dvor má právomoc vykladať jedine právo Únie.

32 Navyše posúdenie, či v konaní vo veci samej možno vnútroštátne právo vykladať v súlade s právom Únie, údajne prislúcha vnútroštátnemu súdu, nie Súdnemu dvoru.

33 Pokiaľ ide ďalej o druhú a tretiu otázku, Pohotovosť pripomína, že ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, zmluva, o akú ide vo veci samej, stanovuje splatenie úveru bez amortizácie istiny. Za týchto okolností otázky týkajúce sa amortizačnej tabuľky podľa nej nemajú v konaní vo veci samej žiadny praktický význam.

34 Podľa spoločnosti Pohotovosť slovenská právna úprava neupravuje žiadnu sankciu pre prípad, že zmluva o úvere neobsahuje amortizačnú tabuľku alebo súhrnný prehľad lehôt a podmienok splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov. Otázky týkajúce sa rozpisu každej splátky na amortizáciu istiny, úroky a prípadné dodatočné náklady by údajne nemali v prejednávanej veci žiadny praktický význam.

35 Okrem toho slovenská vláda a Európska komisia bez toho, aby formálne vzniesli námietku neprípustnosti, uvádzajú, že ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, RPMN uvedená v zmluve o úvere je nesprávna. Slovenská vláda sa domnieva, že ak je RPMN uvedená v tejto zmluve nižšia než skutočná ročná miera nákladov, úver sa považuje sa bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010. Za týchto okolností by sa v prejednávanej veci mohla uplatniť uvedená sankcia bez ohľadu na prípadnú odpoveď Súdneho dvora na prejudiciálne otázky.

36 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže návrh vnútroštátneho súdu zamietnuť len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené, ako aj na pochopenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd domnieva, že potrebuje odpovede na tieto otázky, aby mohol rozhodnúť v spore, ktorý prejednáva (rozsudok z 8. mája 2019, PI, C-230/18, EU:C:2019:383, bod 40 a citovaná judikatúra).

37 V prejednávanej veci vnútroštátny súd kladie otázky týkajúce sa výkladu aktu práva Únie, a to smernice 2008/48, a v tejto súvislosti žiada o spresnenia rozsudku z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842).

38 Pokiaľ ide o tvrdenie uvedené slovenskou vládou a Komisiou, podľa ktorého vzhľadom na to, že uvedená RPMN je nesprávna, vnútroštátny súd by mohol v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou rozhodnúť, že zmluva, o akú ide vo veci samej, je bez úrokov a bez poplatkov, treba pripomenúť, že konanie vo veci samej sa týka návrhu spotrebiteľa na určenie zodpovednosti spoločnosti Pohotovosť za porušenie povinnosti uviesť v zmluve o úvere všetky povinné údaje v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou a smernicou 2008/48. Za týchto okolností možnosť vnútroštátneho súdu sankcionovať Pohotovosť za nesprávny údaj o RPMN za predpokladu, že túto možnosť tento súd potvrdí, nemôže v žiadnom prípade znamenať, že objasnenie požiadaviek stanovených v tejto smernici, pokiaľ ide o ostatné skutočnosti, ktoré musia byť nevyhnutne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, zo strany Súdneho dvora nebude žiadnym spôsobom užitočné pre vyriešenie sporu, keďže uvedená smernica sa týka tak splácania úveru s amortizáciou istiny, ako aj splácania nákladov a úrokov bez takejto amortizácie.

39 Preto je potrebné konštatovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

O druhej a tretej otázke

40 Svojou druhou a treťou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne a ako prvé, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 10 ods. 2 písm. h) až j) smernice 2008/48 v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov.

41 Najskôr treba na jednej strane pripomenúť, že smernica 2008/48 bola prijatá s dvojakým cieľom, a to zabezpečiť všetkým spotrebiteľom v Únii vysokú a rovnocennú úroveň ochrany ich záujmov a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61, ako aj z 2. mája 2019, Pillar Securitisation, C-694/17, EU:C:2019:345, bod 38).

42 Na druhej strane informačná povinnosť upravená v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48, rovnako ako povinnosti stanovené v článkoch 5 a 8 tejto smernice, prispievajú k dosiahnutiu týchto cieľov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61).

43 Podľa článku 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

44 Z článku 10 ods. 2 písm. i) a článku 10 ods. 3 uvedenej smernice vyplýva, že v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere na dobu určitú je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať spotrebiteľovi výpis vo forme amortizačnej tabuľky iba na jeho žiadosť.

45 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na jasné znenie článku 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 táto smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky (rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 54).

46 Treba dodať, že akákoľvek forma štruktúrovaného zobrazenia rozpisu každej platby z dôvodu splácania úveru na amortizáciu istiny, úroky a prípadné dodatočné náklady úveru sa musí považovať za amortizačnú tabuľku v zmysle článku 10 ods. 2 písm. i) smernice 2008/48.

47 Ak sa však platia poplatky a úroky bez toho, aby sa splácala istina, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. j) uvedenej smernice musí zmluva o úvere uvádzať lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov.

48 Vzhľadom na uvedené treba konštatovať, že smernica 2008/48 nestanovuje povinnosť uviesť v akejkoľvek forme v zmluve o úvere rozpis platieb, ktoré má spotrebiteľ uhradiť na amortizáciu istiny, ak sa týmito platbami spláca, a na úroky a iné náklady, ktoré sa majú platiť v súlade s touto zmluvou.

49 Súčasne treba pripomenúť, že podľa článku 22 ods. 1 smernice 2008/48 vzhľadom na to, že táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať, ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

50 V tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, že článok 10 ods. 2 smernice 2008/48 obsahuje takúto harmonizáciu, pokiaľ ide o náležitosti, ktoré musia byť nevyhnutne obsahom zmluvy o úvere (rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 56).

51 Za týchto okolností je potrebné odpovedať na druhú a tretiu otázku tak, že článok 10 ods. 2 písm. h) až j) smernice 2008/48 v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov.

O prvej otázke

52 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate snaží zistiť, či sa majú článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

53 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora výklad právnej normy Únie, ktorý podá Súdny dvor pri výkone svojej právomoci podľa článku 267 ZFEÚ, objasňuje a spresňuje význam a dosah tejto právnej normy tak, ako sa musí alebo by sa mala chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudla účinnosť. Z toho vyplýva, že takto vykladaná právna norma môže a musí byť uplatňovaná súdom aj na právne vzťahy, ktoré vznikli a boli založené po nadobudnutí účinnosti tejto právnej normy a pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad, ak sú okrem toho splnené podmienky, ktoré umožňujú predložiť príslušnému súdu spor týkajúci sa uplatňovania tejto právnej normy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, bod 56 citovanú judikatúru).

54 Vo veci samej vnútroštátnemu súdu prislúcha vykladať vnútroštátne právo, ktoré bolo účinné v čase relevantných skutkových okolností, v danom prípade v deň uzatvorenia dotknutej zmluvy, teda 1. októbra 2015, v čo najväčšej možnej miere a bez toho, aby sa požadoval výklad *contra legem*, v súlade so smernicou 2008/48, ako ju vykladá rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842).

55 Ako v tejto súvislosti pripomínajú slovenská vláda a Komisia vo svojich písomných pripomienkach, vnútroštátny súd nemôže platne zastávať názor, že vnútroštátne ustanovenie nie je možné vykladať v súlade s právom Únie iba preto, že toto ustanovenie bolo v minulosti vykladané spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmto právom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. apríla 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, bod 73).

56 Táto požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva *contra legem* (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2009, Mono Car Styling, C-12/08, EU:C:2009:466, bod 61). Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva *contra legem*, vnútroštátne súdy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice (rozsudok z 8. mája 2019, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego, C-566/17, EU:C:2019:390, bod 49 a citovaná judikatúra).

57 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

O trovách

58 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

1. **Článok 10 ods. 2 písm. h) až j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov.**

2. **Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.**

Toader Rosas Safjan

Rozsudok bol vyhlásený v Luxemburgu 5. septembra 2019.

Tajomník
A. Calot Escobar

Predsedníčka šiestej komory
C. Toader